

Danmarks Naturfredningsforening, afdelingen i Fredensborg Kommune Årsberetning 2012

1. Naturfredningsforeningens afdeling i Fredensborg Kommune. Naturfredningsforeningens medlemmer i Fredensborg Kommune vælger en bestyrelse på 15 medlemmer og desuden et antal suppleanter, hvoraf de fleste sædvanligvis også deltager i bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen konstituerer sig selv med en formand og en næstformand, i 2012 Niels Hald og Peter Milan Petersen. Desuden har bestyrelsen udpeget en sekretær, i 2012 Palle Marcher.

Bestyrelsen har tilknyttet en halv snes ressourcepersoner. Det er foreningsmedlemmer, der gerne vil gøre en indsats, uden at de behøver at deltage i det formelle bestyrelsesarbejde.

Bestyrelsen med ressourcepersoner arrangerer ture og andre aktiviteter for foreningens medlemmer og bruger også meget tid på naturpleje. Men vigtigst er nok, at vi deltager i debatten om kommunens og regionens politik, når det drejer sig om emner af betydning for naturen og miljøet. Vi kommenterer forslag til lokalplaner mm. Vi følger grundigt med i myndighedernes afgørelser og holder i det hele taget et vågent øje med naturen i kommunen. Vi søger helst dialog. Alligevel kan det være nødvendigt en gang i mellem at udnytte vores ret til at klage over en afgørelse.

Det følgende er et lille udpluk af det, som vi har beskæftiget os med i årets løb.

2. Vand- og Naturplaner. De i pressen meget omtalte vand- og naturplaner har vi også kommenteret. Det eneste Natura 2000-område, der berører Fredensborg Kommune, er nr. 133, som omfatter Esrum Sø, Grib Skov og Snævret. Esrum Sø vil der ikke blive gjort noget ved i denne omgang, og det er kun meget små arealer af Natura 2000-område nr. 133, der ligger i Fredensborg Kommune, således et rigkær ved Kobæk Vig. Men vi har samarbejdet med afdelingerne i Hillerød, Gribskov og Helsingør om et hørings svar, som fokuserer på Naturstyrelsens plejeplan for Gribskov.

Med hensyn til vandhandleplanen var der ikke meget at kommentere. Der er nogle rørlagte vandløb, der skal åbnes, og det vi evt. kunne kommentere, var, i hvilken rækkefølge det skal ske. Vi håber og regner med at kunne komme ind, når der skal laves detaljerede planer for frilæggelsen af de pågældende vandløbsstrækninger.

Endelig har vi kommenteret Naturstyrelsens udkast til zoner for friluftsliv på Naturstyrelsens arealer. Det er meningen, at disse skal opdeles i en stillezone (for den stille naturoplevelse), en facilitetszone (hvor faste anlæg skal placeres) og en friluftszon, som nærmest må betragtes som en bufferzone mellem de to andre zoner. Det er udmærket, at der sker en opdeling af skovene på denne måde, men vi mener, at der er taget alt for lidt hensyn til dyre- og planteliv i den måde, de forskellige zoner defineres på.

3. Usserød Å. Vinteren over blev der udgravet et såkaldt dobbeltprofil langs Usserød Å fra kommunegrænsen i syd til Ullerødvej i nord, en strækning på knap 1½ km. Dobbeltprofilet skal hjælpe til med at få vandet hurtigere væk i tilfælde af skybrud, så man undgår nye oversvømmelser, som de der fandt sted i 2007 og 2010. Det så ikke kønt ud, mens gravearbejdet stod på, men i løbet af sommeren indtog plantevæksten de afgravede åbredder. Det vil det næppe kunne undgås, at dobbeltprofilet kommer til at se lidt kunstigt ud, men man må her erindre sig, at åløbet på den pågældende strækning under alle omstændigheder ikke er det oprindelige. Og så må man håbe på, at de lave, fugtige bredder bliver til gavn for plante- og dyrelivet.

Midt i hele dette forløb, der inklusive planlægningsfasen har strakt sig over næsten to år, indgik kommunen et bemærkelsesværdigt samarbejde med bl.a. Realdania for at vise, hvordan lokal håndtering af regnvand og oversvømmelser kan kombineres med skabelsen af rekreative værdier og nye aktive steder, hvor borgere kan mødes. Resultatet blev en arkitektkonkurrence med fem indbudte parter, hvoraf de tre nu er skilt fra. Det vindende forslag ventes offentliggjort sidst på året.

Projektområdet omfatter bl.a. ådalen på den strækning, hvor åen nu har fået dobbeltprofil. Det er vanskeligt ud fra det indtil offentliggjorte materiale at se, hvilke tanker, de nu to deltagere i konkurrencen har gjort sig af tanker om netop ådalen, men vi håber, at den bliver bevaret nogenlunde, som den er i dag. Når man går tur i ådalen, har man trods bebyggelsens nærhed et indtryk af at færdes i naturen – et indtryk, der hurtigt kan blive ødelagt af installationer af forskellig art.

4. Langstrup Mose. Som man måske kan huske, klagede vi for et par år siden til Natur- og Miljøklagenævnet, fordi Fredensborg Kommune forlængede modelflyveklubbens (Nordsjællands Fjernstyringsklub) tilladelse til at flyve med motoriserede modelfly i yderligere 4 år. Vores påstand var, at tilladelsen på en række punkter var i strid med kommuneplanen. Desværre gav Nævnet os ikke medhold. Man anerkender, at mosen har potentiale som naturområde, men har samtidig lagt vægt på kommunens oplysninger om, at der ikke p.t. er konkrete planer om naturgenopretning.

For at komme med et konstruktivt bidrag til Langstrup Moses fremtid arbejder vi bestyrelsen med et projekt i form af en folder, som beskriver det store potentiale, som mosen har som vådområde og fuglelokalitet, hvis vandstanden hæves lidt, forstyrrelserne ophører og der iværksættes pleje i form af græsning og høslæt. Til inspiration beskriver vi også tilsvarende naturgenopretnings-projekter andre steder i landet. Folderen er blevet noget forsinket, men nu regner vi med at blive færdige først i det nye år.

5. Høslæt og anden naturpleje. *Fredensborg Høslætlaug*, der blev stiftet af DN Fredensborg i 2009, har haft sin fjerde sæson. Hovedindsatsområdet er Skovfogedengen i Gammel Grønholtvang. Laugsmedlemmerne slår hø både i juni og september, og når høet er tørt hjælper de særlig ihærdige med at slæbe det ind i skoven, da det desværre endnu ikke har kvalitet til at tjene som dyrefoder. Igen i år kunne vi konstatere, at kærstaren, som indtil nu har været det primære mål for vores indsats på engen, er på retur – omend lang fra så hurtigt, som vi kunne ønske det – og er ved at blive afløst af bl.a. lav ranunkel.

Sideløbende har DN-bestyrelsens Nils Juhl Madsen slået hø på syd- eller vestvendte vejskrånninger og på Møllehøjen ved Nivå Kirke og ikke mindst på skråningen vest for Højsager Mølle, hvor der tidligere har vokset buske og træer. Vi håber på indvandring af blomstrende planter, der hører hjemme på tørre arealer og ikke længere er så almindelige i den danske natur, i modsætning til tidligere, hvor man kunne finde dem på snart sagt alle grøftkanter. Han har desuden bekæmpet bjørneklo og også gyldenris, der i dag nok udgør en større trussel mod naturen end bjørneklo – i det mindste her i kommunen.

I marts havde høslætlaugets medlemmer mulighed for på Humlebæk Bibliotek at høre biolog Axel Frederik Møller fortælle om høslæt og naturpleje

6. Den regionale udviklingsplan. Ifølge Planloven skal Region Hovedstaden hvert fjerde år udarbejde en Regional Udviklingsplan. Hensigten med udviklingsplanen er at beskrive rammen for den ønskelige fremtidige udvikling for regionen på tværs af myndigheder og geografi. Planen bærer titlen *Vi gi'r Nordeuropa et nyt gear*. Den er en visionsplan for arbejdet omkring regional udvikling, og indeholder fire temaer: erhverv, uddannelse, klima og trafik.

Det er beklageligt, at naturen ikke har fået sit eget kapitel i planen og ikke en gang sit eget underkapitel, men alene er indeholdt i klimakapitlets indsatsområde 3: Rekreative områder. Ikke desto mindre opfordrede vi i vores hørings svar regionen til at bruge nogle af de midler, som regionen afsætter hvert år til udviklingsinitiativer, til at skabe konkrete resultater for naturen på tværs af kommunegrænserne. Vi opfordrede desuden regionen til at medtage Nationalpark Kongernes Nordsjælland i udviklingsplanen, der efter vores mening også burde nævne, at nogle forladte råstofgrave har potentiale som værdifulde naturområder med et rigt og spændende plante- og dyreliv, mens andre kunne rumme støjende fritidsaktiviteter.

Endelig benyttede vi lejligheden til endnu engang at gå imod trafik anlæg i Transportkorridoren og argumenterede for, at der her er tale om en planlægning, som er helt forældet.

Den Regionale Udviklingsplan 2012 blev vedtaget på møde i Regionsrådet den 25. september 2012. Vores bemærkninger om Kongernes Nordsjælland og de forladte grusgrave, men desværre ikke om Transportkorridoren, er medtaget. Såvel Udviklingsplan som Klimastrategi for Hovedstadsregionen kan hentes på Regionens hjemmeside, www.regionh.dk

7. Fredensborg Kommunes Planstrategi. Ifølge Planloven skal Fredensborg Kommune i første halvdel af hver byrådsperiode udarbejde såvel en *Planstrategi* som en *Agenda 21 Strategi*. Byrådet ønsker med Strategi 2011-14 at vise sin version for, hvordan Fredensborg Kommune skal udvikle sig. Byrådet har konkret udvalgt 4 indsatsområder, som det finder centralt at prioritere i de kommende år; indsatsområderne er *Humblebæk Syd, Klima, Sundhed, og Natur*.

Kommunen er langt fremme med hensyn til *klimatilpasning* – et emne, der ikke mindst har borgmesterens store interesse – og vi kunne stort set erklære os enige med planstrategiens forslag inden for det område.

Om *Humblebæk Syd* skrev vi, at der i de senere år i stigende grad har været talt om Fredensborg Kommune som en grøn kommune, hvor de åbne arealer bør bevares. Samtidig har der fra Statens side været fokuseret på stationsnær beliggenhed af nybyggeri, og det lever Humlebæk Syd ikke op til. Skulle det med tiden vise sig tvungende nødvendigt at inddrage nyt land til boliger, ville de nuværende idrætsanlæg på nordsiden af Fredensborgvej efter vores mening være et bedre sted. Idrætsanlæggene kunne så placeres i tilknytning til Baunebjergskolen. I øvrigt peger vi på en byfortætning, hvis der efter Byrådets meninger er behov for flere boliger.

Om *Naturen* skrev vi bl.a., at en sikring og forøgelse af biodiversiteten vil kræve øget fokus på naturpleje og naturgenopretning, både af kommunale og private arealer. Først og fremmest gælder det om at skabe områder med sammenhængende natur, både på fugtig og på tør bund. Og det er noget, der haster. Vi opfordrede derfor Byrådet til snarest – sammen med de lodsejere, som måtte ønske at deltage, og som naturligvis skal have fuld økonomisk kompensation – at arbejde for en udtagning af intensivt drevet landbrugsjord af omdrift. Det er de små, men nøje udvalgte arealer, vi tænker på – arealer, der skal forbinde områder, som i forvejen er uden for omdrift og fx bliver anvendt til græsning.

Strategi 2011-14 lægger op til næste Kommuneplanrevision, som skal finde sted i 2013, og blev endelig vedtaget af Byrådet på dets møde den 29. maj 2012. Det er tankevækkende, at planforslaget til trods for mere end 30 høringssvar, heraf nogle meget velargumenterede, blev vedtaget stort set uændret. En hel del af vores bemærkninger ville dog blive overgivet til forskellige arbejdsgrupper – især den arbejdsgruppe, der forbereder en kommunal Naturstrategi.

8. Fotokonkurrence. I anledning af Naturfredningsforeningens 100 års jubilæum i 2011 havde DN Fredensborg udskrevet en fotokonkurrence med ”Evighedstræer” som tema. Ved fristens udløb den 31. oktober var der indkommet omkring 160 bidrag fra i alt 54 deltagere. Af forskellige grunde trak det ud med præsentationen af de 20 vindere. Det skete først i begyndelsen af februar 2012 ved en meget festlig sammenkomst i medborgerhuset Egedal, hvor ikke alene vinderne, men også mange andre var mødt op. Vinderbillederne blev reproduceret på papir, sat i ramme og efter tur vist på bibliotekerne i Nivå, Kokkedal og Fredensborg. Ifølge DN’s sekretariat, der abonnerer på en ”udklipsservice”, har konkurrencen givet anledning til megen omtale i de lokale dagblade og ugeaviser – og ikke alene i Fredensborg Kommune.

9. Ture og andre arrangementer. Årets første tur havde – traditionen tro – Skånes ørne som mål. Strålende sol fra morgen til aften og den rigtige vind. Af rovfugle fik vi set havørn, kongeørn, musvåge, fjeldvåge, blå kærhøg, spurvehøg, tårnfalk, sort glente og (måske) vandrefalk. Desuden så vi flere storke. Som tegn på forårets komme var også lærker og viber på plads.

Som noget nyt havde vores hyppigt benyttede turleder Uffe Fester foreslået at gennemføre ture i løbet af foråret, hvor deltagerne med Uffes ord skulle se hvordan de forskellige arter blomstrer i en fastlagt rækkefølge og sender bølger af farver gennem landskabet. Otte ture i alt, den sidste i juni.

DN's årlige affaldsdag lå i april, hvor vi fik samlet over 700 kg kilo flasker, dåser og meget andet godt. I maj besøgte vi Strødam-reservatet og i begyndelsen af juni Langstrup Mose på vores traditionelle nattergaletur. Senere samme måned arrangerede i forbindelse Kokkedal Festuge Søens Dag sammen med Medborgerhusforeningen. Søen var den lille sø ved Egedal, og det var medlemmer af studenterafdelingen ved Københavns Universitet, der fortalte om planter og dyr.

Efter sommerferien cyklede vi sammen med medlemmer af Dansk Cyklistforbund fra Fredensborg til Store Dyrehave og Kirkelte Hegn. Det må have været en af årets varmeste dage – et held at det meste af turen var henlagt til skyggefulde skove. Ugen efter hørte vi flagermusene i Fredensborg Slotspark udsende deres lyde takket være instrumentel, som turlederen havde medbragt. I september plukkede vi svampe i Grønholt Hegn. Et hold fra "Døve-TV" var med, og optagelser fra turen blev senere vist i DR1. En tur til Tisvilde blev der også tid til, nemlig på Geologiens Dag, i samarbejde med DN Gribskov.

I oktober var vi tre dage i Nordtyskland med bus for at se på traner og nåede også en rundvisning i Stralsund. Desuden besøgte vi Arkona, kridtklinterne ved Königsstuhl samt Hitlertidens kilometer lange hotel ved Pro-ra. Turen var et samarbejde med DN Frederikssund.

Mere end 400 personer har deltaget i arrangementerne, der foruden medlemmer af afdelingsbestyrelsen havde Uffe Fester, Frederik Jensen, Gert Lusty og Ole Thousig Møller som turledere. Desværre måtte to af de planlagte arrangementer aflyses: Et besøg på DMI og en tur til Færøerne, det første pga. sygdom og det sidste pga. manglende tilslutning.

10. Hjemmeside og nyhedsbreve. På lokalafdelingens hjemmeside kan man finde informationer om det lokale afdelingsarbejde, herunder de bemærkninger og kommentarer afdelingen er kommet med i forbindelse med høring af forslag til lokalplaner og andre planer. Derudover kan man finde oplysninger om de mange arrangementer, som lokalafdelingen afholder, herunder fotoreportager fra arrangementer, der allerede er løbet af stablen. Vi udsender nyhedsbreve via mail til de medlemmer o.a., som har tilmeldt sig ordningen. Medio oktober 2012 drejer det sig om ca. 440 personer. Desværre er der en del modtagere af nyhedsbrevet, der glemmer at orientere os, når de skifter mailadresse.